

Seattle Reads
được thành
lập bởi

The
Seattle
Public
Library
Foundation

KUOW
94.9

CHÚNG TÔI ĐÃ LÀM HẾT SỨC

của tác giả Thi Bùi

MỤC LỤC

Chương trình gặp gỡ với Thi Bùi	2
Về Cuốn Sách	3
Về Tác Giả	4
Trích dẫn từ cuốn Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức, Chương II, Sống Lại Ký Ức và Trở Về Thực Tại	5
Trích dẫn từ cuốn Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức, Chương VIII: Tới Bến Bờ.....	13
Nói chuyện với Thi Bùi	31
Tham khảo kho sách tiếng Việt của Thư Viện Trung Ương Seattle	back cover
Nói về Chương Trình Seattle Reads	back cover

Chương Trình:

Thi Bài sẽ thảo luận về cuốn *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức*

7:30 tối Thứ Bảy 13 Tháng 4

Thư viện Central, Microsoft Auditorium

1000 4th Ave, Seattle 98104

Gồm có tiết mục đọc trên sân khấu, soạn thảo bởi Susan Lieu và điều khiển bởi Kathy Hsieh

Với sự cộng tác của Ban Kịch Nghệ Book-It.

1:30 Chủ Nhật 14 Tháng 4

Northgate Community Center

10510 5th Ave NE, Seattle, 98125

7 giờ tối Chủ Nhật 14 Tháng 4

Centilia Cultural Center at El Centro de la Raza

1660 S Roberto Maestas Festival St, Seattle, WA 98144

7 giờ tối Thứ Hai 15 Tháng 4

Thư viện Greenwood

8016 Greenwood Ave. N., Seattle, 98103

7 giờ tối Thứ Ba 16 Tháng 4

Asian Counseling and Referral Service (ACRS)

3639 Martin Luther King Jr. Way S.
Seattle, 98144

Gồm có tiết mục đọc trên sân khấu, soạn thảo bởi Susan Lieu và điều khiển bởi Kathy Hsieh. Với sự cộng tác của Ban Kịch Nghệ Book-It.

Sẽ có thông dịch tiếng Việt trong buổi ra mắt sách này.

VỀ CUỐN SÁCH

Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức của Thi Bui (Nhà Xuất Bản Abrams ComicArts)

Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức là một hồi ký kinh hoàng về một chuyến đi tìm tương lai tốt đẹp hơn đồng thời cũng tưởng nhớ đến một quá khứ đơn thuần hơn.

Thi Bui ghi lại chuyến trốn thoát mạo hiểm của gia đình cô sau khi Miền Nam Việt Nam sụp đổ năm 1975 và những khó khăn họ đã gặp phải khi cố gắng xây dựng lại đời sống mới ở Hoa Kỳ.

Khi chiến tranh xảy ra, cô vẫn còn quá nhỏ để nhớ, nhưng tác phẩm bằng tranh của cô đã làm sống lại cuộc hành trình

để tìm hiểu chính bản sắc của mình mà chỉ các nhà vẽ tranh mới làm nổi.

Tập truyện Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức đã chiếm được chỗ đứng trong hệ thống truyện bằng tranh và đã được các tạp chí Publishers Weekly, Booklist, Library Journal, School Library Journal, và Shelf Awareness phê bình và đặt vào địa vị "5 sao".

Cuốn sách cũng được đề cử cho giải National Book Critics Circle Award về thể loại tự truyện, và đã đứng vào hơn 30 danh sách "Những Tác Phẩm Hay Nhất 2017" trong khắp mọi nơi, từ Washington Post đến Entertainment Weekly.

VỀ TÁC GIẢ

Tiểu sử sơ lược về cô Thi Bùi:

Thi Bùi sinh ở Việt Nam, chỉ 3 tháng trước khi chiến tranh Việt Nam chấm dứt, và cô đã đến Hoa Kỳ năm 1978 như một trong những người “vượt biển”, làn sóng người tị nạn đến từ Đông Nam Á.

Tập hồi ký bằng tranh khởi đầu của cô Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức (nhà in Abrams ComicArts, năm 2017), đã được UCLA tuyển chọn là cuốn sách phổ thông nhất năm 2017, được vào chung kết về tự truyện của ban tuyển lựa National Book Critics, vào chung kết của giải Eisner Award, và nhiều lần được vào danh sách của năm 2017, trong đó có lần được Bill Gates chọn là 5 cuốn sách hay nhất.

Cô cũng họa sĩ minh họa được giải Caldecot Honor cho cuốn A Different Pond, một truyện tranh của thi sĩ Bao Phi (Capstone, 2017).

Truyện tranh của cô có thể tìm thấy trên mạng ở Nib, PEN, và BOOM California.

Thi Bùi dạy ở trường trung học ở New York City và đã cùng sáng lập Trung Học Quốc Tế Oakland, một trường trung học công lập đầu tiên ở California cho những người mới nhập cư và những người muốn học tiếng Anh.

Từ năm 2015, cô đã là một thành viên của MFA (Bảo Tàng Mỹ Thuật) của chương trình Họa hình ở Đại Học Mỹ Thuật của California.

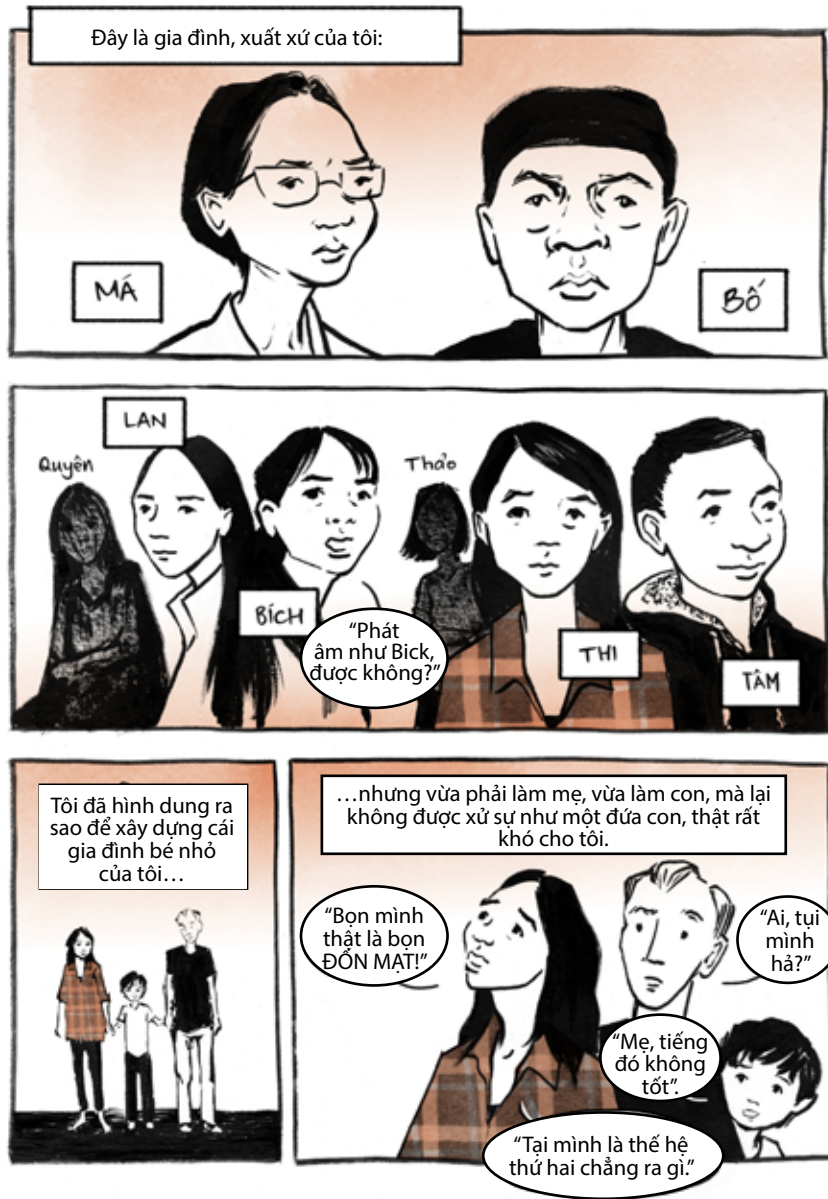
Hiện cô sống trong vùng Vịnh.

Trích Dẫn từ Chương 2: Hồi Ức và Trở Lại Thực Tại

Sau khi con trai cô sinh ra, Thi Bui nhận định rằng “Gia đình là những gì do tôi tạo ra, không phải tự nhiên mà tôi có”.

Cô tự coi giờ đây cô vừa là mẹ, vừa là con, và cũng nhận ra rằng cô đã không hiểu cha mẹ cô, hoặc những gì họ đã trải qua

Cha mẹ tôi trốn khỏi Việt Nam bằng thuyền để
mong con cháu được trưởng thành trong tự do.

Chắc bạn nghĩ tôi
nên biết ơn nhiều
hơn. Con cháu
được trưởng thành
trong tự do.

Bây giờ tôi
đã lớn tuổi
hơn cha
mẹ tôi khi
ông bà thực
hiện chuyển
phiêu
lưu kinh
khủng đó.

Nhưng tôi sợ nếu
sống gần cha
mẹ, tôi sẽ luôn bị
coi là một
đứa trẻ...

...và họ lại là một
biểu tượng cho
tôi—về cả hai mặt
cảm nghĩ: Vừa
thấy có ý nghĩa,
vừa muốn
chống đối.

Trích Dẫn từ Chương 2: Hồi Ức và Trở Lại Thực Tại

Hồi 2006, Travis và tôi dọn về Cali để cho con trai chúng tôi được sống gần đại gia đình-chồng đối.

- rồi bỏ cuộc sống chúng tôi đã xây dựng ở New York...

...vì cái định kiến đã định ninh trong đầu tôi, là được sống gần cha mẹ, như một con người đã trưởng thành.

Tôi không rõ là nó như thế nào, nhưng nay tôi nhận ra là nó không phải như vậy, và tôi đã hiểu-

-sự gần cận và tình thân thiết không phải là một.

Theo tiêu chuẩn Mỹ, chúng tôi sống gần
nhau trong một đại gia đình gồm
nhiều thế hệ-

-Má tôi luôn ở
sân sau...

...Chị Lan và chồng con chị
ở cách đó chừng hai
khu phố...

...Bố tôi thì sống
trong căn hộ dành
cho người già ở cách
đó 4 khu phố...

...gia đình em Tâm tôi cũng ở
cùng tỉnh...

...và vợ chồng chị Bích cũng chỉ cách
hai tỉnh thôi.

"Ha! Cứ như
trong show
Cheers!"

Trích Dẫn từ Chương 2: Hồi Ưc và Trở Lại Thực Tại

Ba má tôi đều đã nghỉ hưu,
còn khỏe và tự do muốn làm gì
thì làm...

...nhưng ông bà vẫn sống đơn
lẻ, càng già đi, và vẫn thầm mong
chúng tôi săn sóc ông bà nhiều
hơn nữa.

Với lứa tuổi 70 của ông bà thì
nếu ở Việt Nam đã được coi là
già lắm.

Nhưng ở Mỹ thì nhiều người ở
tuổi đó còn chạy đua, hay ít nhất
họ cũng tự lo liệu được.
Ba má tôi mắc kẹt giữa hai lối
sống ấy...

...và tôi thấy áy náy.

Trích Dẫn từ Chương 2: Hồi Ức và Trở Lại Thực Tại

Sau chuyến về
thăm Việt Nam đầu
tiên (sau khi chúng
tôi trốn thoát khỏi
Việt Nam năm
1978)...

...tôi bắt
đầu ghi chép
lại những
chuyện xảy
ra trong gia
đình...

...nghĩ rằng nếu
tôi có thể bắc lại
nhịp cầu giữa
quá khứ và hiện
tại...

...tôi có thể
xóa bỏ sự
ngăn cách
giữa cha mẹ
và tôi.

Và nhờ đó tôi có thể coi
Việt Nam như một thực
tại, mà không phải là một
biểu tượng của một cái
gì đã mất...

...tôi sẽ nhìn
ra cha mẹ tôi
như những con
người thật...

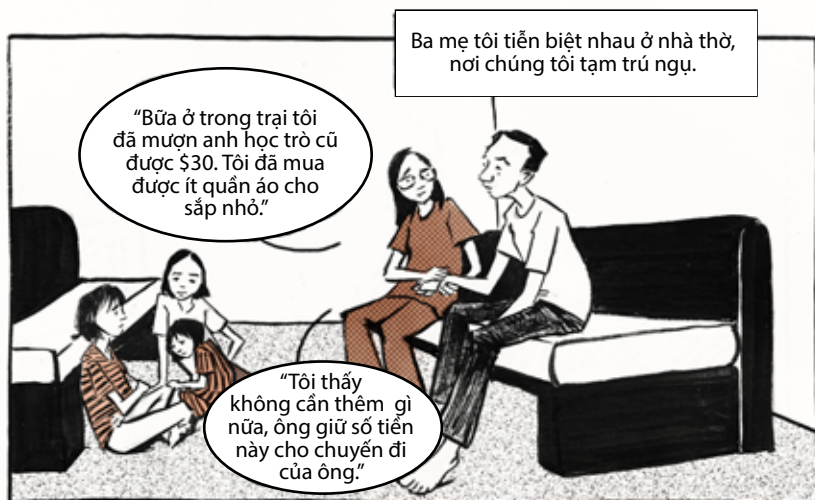
...và biết
cách yêu
quý họ
nhiều hơn.

Trích Dẫn từ Chương 8: Tới Bến Bờ

Nghĩ lại thời niên thiếu của cha cô và mẹ cô và cuộc chung sống trước đây của hai người, cô Thi lại liên tưởng đến chuyến đào thoát khỏi Việt Nam, sau khi Saigon thất thủ.

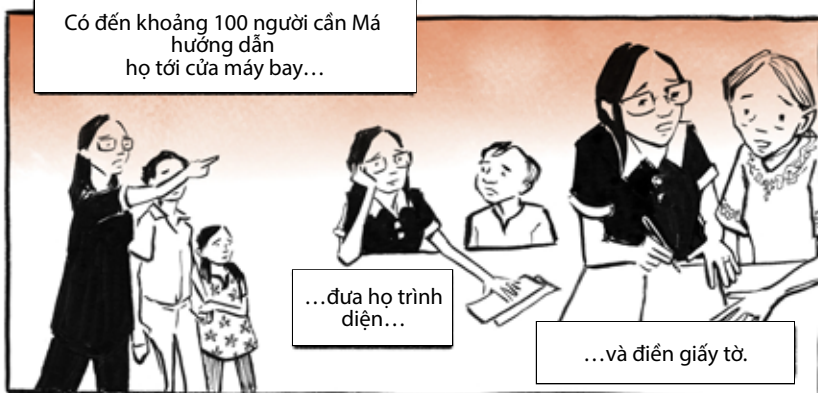
Gia đình cô đã đến được trại tị nạn Pulau Besat ở Mã Lai năm 1978, và sửa soạn để định cư ở Hoa Kỳ

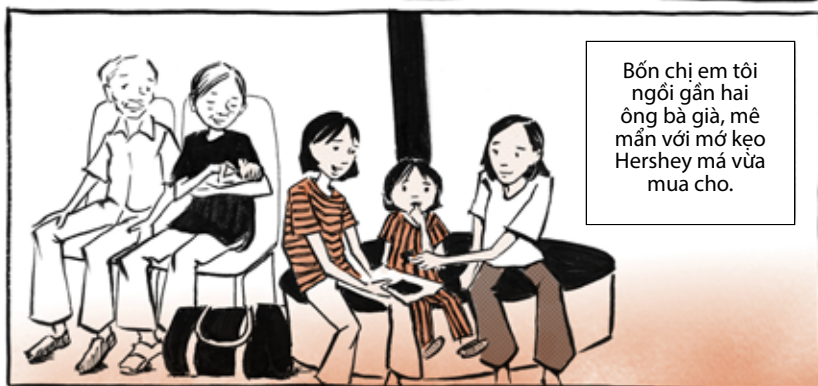
Trích Dẫn từ Chương 8: Tới Bến Bờ

Có đến khoảng 100 người căn Mả hướng dẫn họ tới cửa máy bay...

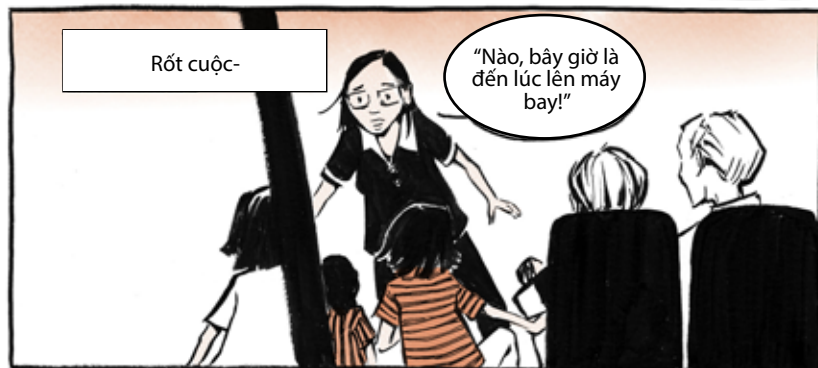
...đưa họ trình diện...

...và điền giấy tờ.

Bốn chị em tôi ngồi gần hai ông bà già, mẹ mẫn với mớ kẹo Hershey mà vừa mua cho.

Rất cuộc-

"Nào, bây giờ là đến lúc lên máy bay!"

Cô tiếp viên hàng không đem đến cho Má một cái nôi nhỏ cho em bé tôi, nhưng mỗi lần Má định đặt nó vào là nó lại khóc ré lên.

Má chỉ có mỗi một cái tã bằng vải cho bé, nên mỗi lần nó đái ướt, Má phải lấy khăn giấy lau đỡ, rồi xếp lại mấy nếp vải để tránh chỗ ướt.

"Ráng đừng ị ra đây nhé?"

Mấy chị em tôi được cho uống nước trái cây và lại được gắn huy hiệu của hãng máy bay, nên rất thích.

Trích Dẫn từ Chương 8: Tới Bến Bờ

Rồi đến cảnh lộn xộn lúc đi vô, đi ra khỏi Los Angeles.

QUAN
THUẾ!

CHUYỂN
MÁY BAY!

"Anh thì đi ra Cổng Số 7 đằng kia kìa! Mau lên, họ gọi đến chuyển bay của chị rồi!"

"Khoan, cô nói phía nào?"

"Không, xin cô làm ơn đưa chúng tôi đến đó!"

"Chúng tôi sợ bị ĐI LẠC!"

"Bác thì đi về Cổng số 3. Cứ theo các dấu hiệu mà đi!"

Sau khi giúp xong mấy người, Má tôi mới nhận ra-

"Trời Đất!
Máy bay của
mình sắp bay rồi!"

Cuối cùng, đúng ngày 28 tháng sáu,
1978, gia đình tôi đặt chân tới phi trường
O'Hara ở Chicago.

Em của Má tôi, di
Đào và một cô con
gái của di đến đón
chúng tôi.

Trong khi đó thì ở
Kuala Lumpur-

Trích Dẫn từ Chương 8: Tới Bến Bờ

TẠI PHI TRƯỜNG
KUALA LUMPUR

Cũng như trường hợp của Mã, nhờ có chút tiếng Anh giới hạn, Bố cũng được nhờ giúp những người tị nạn khác trong lúc di chuyển.

"Xin nghe đây.
Lại đang có vụ hãng máy bay
đình công! Chúng tôi phải cấp
cho quý vị vé máy bay khác."

Ở Los Angeles, cũng vì lúng túng phải giúp những người khác, Bố lại lỡ chính chuyến bay của ông.

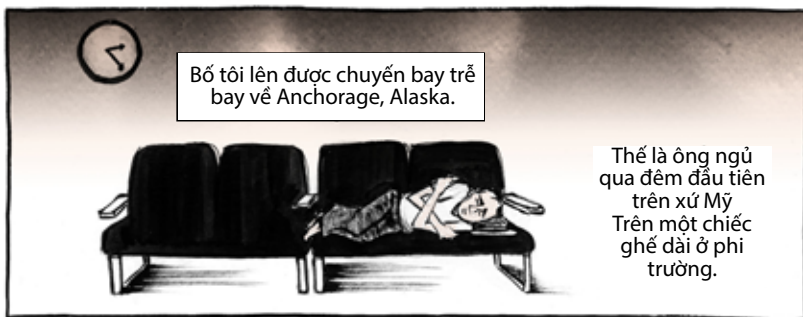
Rồi ông cố dùng mớ tiếng Anh cấp quặng, dùng cả dấu hiệu bằng tay, và rốt cuộc nhờ có một người xếp ở phi trường nói được tiếng Pháp...

Khổ rồi!
Làm sao bây giờ?

Bố tôi lên được chuyến bay trễ
bay về Anchorage, Alaska.

Thế là ông ngủ
qua đêm đầu tiên
trên xứ Mỹ
Trên một chiếc
ghế dài ở phi
trường.

Ở phi trường Bố tôi
cố gọi cho đi tôi mà
không được.

Vì cái kinh nghiệm ở Los Angeles làm ông
lo lắng đến nỗi không dám rời phòng đợi
để đi mua thức ăn.

Đến khi Bố tôi đến
được phi trường
O'hara...

...bụng ông trống
rỗng và tinh thần
cũng xuống thấp.

Trích Dẫn từ Chương 8: Tới Bến Bờ

Trích Dẫn từ Chương 8: Tới Bến Bờ

Các con của di dương đều lớn hơn chúng tôi và họ đã ở Mỹ 3 năm trước rồi.

Chúng tôi chắc làm họ mắc cỡ vì trông chúng tôi rõ là dân vượt biển.

"Đừng cứ làm như dân Tị Nạn! Cho cereal vào tô, rồi xúc ăn với sữa!"

"Em không thích sữa! Mà ai chẳng thích ăn cereal từ hộp?"

"Vậy thì đừng có ăn như vậy trước cửa nhà tao, ai cũng thấy!"

Chúng tôi đến Mỹ vào mùa hè,
nên có thời giờ sửa soạn nhập
trường vào mùa thu.

-"Nam! Hằng!
Coi cái quảng
cáo nè!"

-"Sở Xã Hội có
chương trình
CETA cho người
lãnh trợ cấp cho
gia đình có con
nhỏ."

-"Vậy là sao?"

- "Nghĩa là họ cho
mình đi học lấy chứng
chỉ, và họ trả mình
lương tối thiểu."

"Tốt
quá!"

-"Tôi sẽ xin đi
học computer.
Học xong để kiếm
việc làm."

Cả hai ông
bà ghi danh
rồi nòn
nóng chờ
khóa học
bắt đầu.

"Chú đi đã
chọn các
lớp nào
chưa?"

"Phải
chọn lớp à?
Cháu nói gì
vậy?"

"Nghĩa
là chú đi
vẫn chưa
chọn
môn
học?"

"Thì dĩ tưởng
họ đã ấn định
sẵn rồi. Ở Việt Nam
vậy mà!"

"Không đâu,
di ơi!"

Thế là cha mẹ tôi phải học
những môn còn trống chỗ:
Toán, lịch sử,
điện tử FORTRAN,
và Luật thương mại.

Trích Dẫn từ Chương 8: Tới Bến Bờ

Má nhờ đi tôi giữ em bé Tâm để đi học, tối về thì bà vừa học vừa coi con.

"Giờ thảo luận.
Anh Nam Bùi,
tới phiên anh."

"Không
được
dâu".

"Tôi trả lại kết
quả bài thi
giữa khóa".

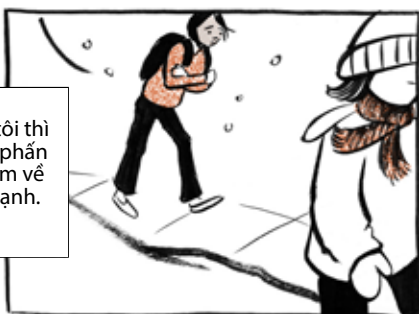
"Bài anh chị làm
khá đấy!"

Trích Dẫn từ Chương 8: Tới Bến Bờ

Ba má tôi thì
không phần
khởi lắm về
tuyết lạnh.

"Cả hai đứa
nhỏ đều bị sùng
phổi".

"Trời, lại
bị nữa
sao?"

"Anh chị đâu có
muốn mang con
cái sang Mỹ để
chết vì sùng phổi
đâu!"

"Ở
California ấm áp
hơn, và cô Hào
nói gia đình anh
chị có thể ở tạm
với cô ấy cho tới
khi kiểm được
việc làm."

Cậu Hải
cũng ở đó
nữa"

Trích Dẫn từ Chương 8: Tới Bến Bờ

Kết Luận:

Tới phần cuối của cuốn truyện, cô Thi đã thông cảm với quá khứ của bố mẹ và nghĩ rằng tương lai của con trai cô sẽ sung sướng hơn.

Thảo Luận với Thi Bùi,

được viết bởi Jess Boyd

Để chào mừng chương trình Seattle Reads của năm 2019, Jess Boyd đã phỏng vấn cô Thi Bùi về cuốn truyện bằng tranh của cô *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức*.

Cuốn sách *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức* của cô Thi Bùi đã gây xúc động cho tôi, gia đình tôi và cả cộng đồng của tôi.

Cuốn sách đã nói lên những xúc cảm và những uất ức mà tôi chưa thể thuyết phục để được dùng như một trung gian làm cầu nối giữa những thế hệ và các quốc gia.

Câu chuyện là một trường thiên qua những thế hệ đã qua và hiện tại của chính gia đình cô.

Cô Thi đã không ngần ngại chia sẻ với độc giả nhiều giai đoạn trong cuộc đời cô, từ khi còn là một đứa trẻ, là chị em trong gia đình, là một người mẹ trẻ, khiến chúng ta có thể thấy những biến động của chiến tranh, và những biến động này đã trở thành những cơn sóng lớn đưa người ta qua nhiều biến rộng.

Từ đâu mà cô đã có nguồn sáng tạo này?

Tôi phải dành một chút thời gian để có thể chấp nhận lời khen trong câu hỏi này.

Có sáng tạo gì đâu! Con người Việt Nam trong tôi kêu lên.

Thôi, được rồi. Tôi còn nhớ khi còn bé tôi hay làm ra các đồ vật và mơ mộng để thoát khỏi thực tế.

Có khi là để trốn tránh cảnh thiếu thốn về vật chất, hay lúc căng thẳng về tinh thần, tôi cũng không rõ nữa... có thể cả hai?

Bây giờ thì không còn như thế nữa nhưng đó chính là lúc sự sáng tạo được bắt đầu – trước là trốn tránh, rồi sau đó là nổi loạn.

Tại sao nhớ lại quá khứ và phản ánh lại là điều quan trọng?

Chúng ta như những con dã nhân chậm hiểu và phải học đi học lại nhiều lần những bài học đó.

Lịch sử đã khiến ta khiêm nhường và giúp ta cảm nhận.

Có sự liên hệ gì giữa cuốn sách và con trai cô?

Cuốn sách là một tập tranh gia đình về lịch sử cuộc đời nó, và khi lớn dần nó có thể xem lại và mỗi lần hiểu khác hơn một chút.

Cô thấy mối liên hệ với con người khi còn trẻ của cô thay đổi thế nào trong lúc sáng tác *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức*?

Khi vẽ người nào như một đứa bé là một quá trình phục hồi rất hiệu quả để có thể tha thứ và yêu họ.

Tôi cũng chẳng nhận biết điều đó cho tới khi tự vẽ mình nhiều lần là một đứa bé hay một người ít tuổi hơn thì mới biết là có thể áp dụng cho ngay chính mình.

Cô đã tìm được gì về con người lúc trẻ của chính cô trong khi sáng tác *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức*?

Tôi tìm ra là tôi có một cá tính can trường và cương quyết khi lâm vào cảnh khó khăn hay nguy hiểm.

Tôi vẫn phải vẽ những xúc cảm biểu lộ trên mặt người và khi tôi cố nghĩ đến vẻ mặt của chính tôi để vẽ lại, thì tôi chỉ nhớ đến bộ mặt vô cảm.

Lúc trưởng thành, cô làm gì để đối mặt khi nhớ lại những giờ phút sợ hãi lúc nhỏ?

Tôi phải có phương pháp, hẳn vậy. Khi phải viết về Chương 3, khi viết về tuổi thơ sống với cha tôi, và thường gọi là KINH HOÀNG. Tôi đã phải coi đi coi lại nhiều phim kinh dị để nhớ lại thời gian đó đã ảnh hưởng tôi thế nào. Tôi vẫn ghét những phim kinh dị.

Nhưng tôi lại thấy rằng những loại phim đó không còn làm tôi sợ nữa. Những cảnh rùng rợn với những tiếng nhạc giật gân không còn hiệu lực với tôi như trước. Chỉ có một phim còn làm tôi sợ là phim Sự Tỏa Sáng (The Shining) của Stanley Kubrick, và tôi đã coi lại mấy lần để tìm lại những cảm xúc mà tôi có thể dùng vào nghệ thuật của mình.

Cô thấy thế nào khi phải thuật lại những kỷ niệm từ thế hệ này sang thế hệ khác?

Điều quan trọng là phải biết những thiên kiến của các nhân vật và rồi cũng phải tìm hiểu thêm những sự kiện phụ thuộc để kiểm chứng rồi xử dụng những hồi ức và ý kiến của họ.

Khi tôi còn ít tuổi hơn, khi hỏi chuyện cha mẹ tôi, tôi như một trang giấy trắng để họ tùy ý viết lên bất cứ chuyện gì.

Khi tôi đã hiểu biết hơn về lịch sử Việt Nam, tôi có thể hỏi thêm về những câu hỏi đặc thù hơn, và rồi tôi sẽ tự điền vào những phần không rõ rệt bằng những chi tiết xác thực mà ông bà còn nhớ được.

Thảo Luận với Thi Bùi,

được viết bởi Jess Boyd

Nhiều phần của cuốn sách như phải vật lộn với hậu quả của cả sự khủng hoảng và sự hồi phục, cô nghĩ thế nào về sự hồi phục của cộng đồng Việt-Mỹ?

Với tôi, sự hiểu biết rất quan trọng cho sự phục hồi. Mình không thể tha thứ cho một việc mà mình không chịu suy xét và cố thấu hiểu. Phải trực diện với những điều khó chịu, những sự xấu xa, và những khía cạnh lỗi thời của cá tính và quan điểm chính trị của chính mình là một phần để tiến tới sự phục hồi.

Việc viết cuốn sách *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức* có ảnh hưởng gì với sự liên hệ của cô và nước Việt Nam?

Hiện giờ tôi đã có một sự liên hệ thực tế hơn với Việt Nam vì tôi không còn cố truy tìm nguồn cội từ đó. Đó là một quốc gia phức tạp, xinh đẹp với 95 triệu người mà họ không phải là tôi. Tôi vẫn mang trong tôi một phần tính chất Việt Nam, nhưng tôi thấy không cần thiết phải là một phần tử trong đó.

Dự định tìm một nhà xuất bản ở Việt Nam của tôi đã không thành, và đó là một thất vọng. Tôi mong được thấy sự hàn gắn giữa Việt Nam và những người Việt ở hải ngoại, nhưng nếu vẫn còn sự che chắn nhiều giai đoạn bất an của lịch sử, dù từ phía nào, thì sự hàn gắn khó lòng thực hiện được.

Tác phẩm này có gây sự chuyển hóa gì trong cộng đồng người Mỹ gốc Việt?

Điều bất hạnh là nhiều cuộc nội chiến đã làm tan nát biết bao nhiêu quốc gia và làm bao người phiêu bạt khắp nơi trên thế giới.

Những người đã sống ở Mỹ từ thập niên 1960 có những kỷ niệm riêng về chiến tranh.

Những bậc cha mẹ khắp nơi thì hiểu được những đau khổ và những lo âu vì có trách nhiệm lo cho mạng sống của người khác. Trẻ con thì cảm nhận được những bức xúc, những chống đối và tội lỗi.

Sự liên hệ của cô với quê nhà có thay đổi gì không sau khi viết *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức*?

Tôi đã cảm thấy thoải mái hơn với danh nghĩa mình là người Mỹ cùng các điều thiết thực khác, và tinh thần liên quốc gia hay quốc tế trong tinh thần. Tinh thần quốc gia hay lòng ái quốc làm tôi lo lắng vì chúng thường đưa đến chiến tranh và những thương vong rất lớn.

Tên của cuốn sách tới của cô là gì và sẽ nói về điều gì?

Cuốn sách sau đây của tôi là *NOWHERELAND* và nói về những người dân từ Đông Nam Á, họ đến Mỹ dưới hình thức tị nạn như tôi, nhưng lại lọt vào vòng tù tội và sẽ bị trục xuất.

Nó có liên kết thế nào với tác phẩm *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức*?

Câu chuyện của gia đình tôi, dù với nhiều lộn cộn và rắc rối, nhưng cũng giống như chuyện của những gia đình thiểu số khác và tôi cũng quan tâm về hậu quả của sự tôi được quá chú ý. Cuốn sách tới sẽ cho tôi cơ hội mở thêm trí tưởng tượng để viết về những kinh nghiệm của người Mỹ gốc Việt hay người Đông Nam Á đã trải qua.

Trong phương diện nào đó, cuốn *NOWHERELAND* có thể là một chương của truyện *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức* và/hoặc về chiến tranh Việt Nam?

Có thể là một chương chưa nói hết. Nhưng nhất định là chiến tranh đã gây ra những thương tổn lớn lao hơn gia đình tôi đã gánh chịu, và tôi đã thấy những thương tổn trong những gia đình khác và nó đã thay đổi cuộc đời người ta như thế nào.

Tại sao những câu chuyện như thế chúng ta ít nghe thấy?

Theo tôi hiểu thì không ai có thể ước định được sự tàn phá gây ra bởi chiến tranh diệt chủng ở Cambodia, sau những năm tháng bị Hoa Kỳ thả bom và tạo ra sự bất an. Cả một thế hệ những người làm nghệ thuật đã bị hủy diệt. Vậy ai là người đã ghi lại biến cố này, là câu hỏi luôn được đặt ra trong đám người xa xứ hiện nay.

Và cũng còn vấn đề về việc đi tìm tài liệu, hay được tham gia vào các lãnh vực giáo dục, truyền thông, sách vở và những người có thể giúp ta thực hiện những điều trên. Những người nghèo nhất và những người không được biết đến lại luôn là cùng một giới.

Tham khảo kho sách tiếng Việt của Thư Viện Trung Ương

Sách tiếng Việt luôn sẵn có ở Thư Viện Trung Ương và các chi nhánh thư viện khác: Beacon Hill, Delridge, International-Chinatown, và Rainier Beach. Sách tiếng Việt cho thiếu nhi cũng có ở chi nhánh thư viện Columbia City.

Quý vị cũng có thể mượn tài liệu tiếng Việt ở mạng:

https://seattle.bibliocommons.com/explore/featured_lists/languages

Nói về Seattle Reads:

Seattle Reads là một chương trình đọc sách tại thành phố Seattle, nơi mọi người đều được khuyến khích đọc và thảo luận về cùng một cuốn sách. Mục đích của chương trình là giúp thấu hiểu sâu xa về văn học qua thú đọc sách và thảo luận.

Tất cả mọi người đều được mời tham gia vào chương trình Seattle Reads bằng cách đọc cuốn sách đã chọn, tham dự vào các cuộc đàm luận hoặc gặp gỡ tác giả.

Cuốn *Chúng Tôi Đã Làm Hết Sức* đã được chọn, bởi The Seattle Public Library Foundation và The Wallace Foundation, thêm với sự trợ giúp của các hãng truyền thông như The Seattle Times, đài KUOW 94.9 Public Radio, và nhà xuất bản Abrams.

Những người đã cộng tác vào phần hướng dẫn này là: Jess Boyd, Stesha Brandon, Khanh Nguyen, Đức Quý Khanh Nguyễn, Hương Nguyễn, Hưng Phạm, Xuân Trang Trần.